

Rozdział I

ROZUMIENIE RELIGIJNOŚCI JAKO SYSTEMU ZNACZEŃ 13

1. Religijność jako konstrukt psychologiczny	13
1.1. Religia jako system wierzeń	13
1.2. Pojęcie religijności	17
1.3. Rozwojowy charakter religijności	21
2. Współczesne psychologiczne koncepcje religijności	23
2.1. Religijność jako system osobistych konstruktów religijnych (S. Huber) ..	23
2.2. Koncepcja religijnych stylów poznawczych (D. Hutsebaut)	26
2.3. Koncepcja religijności jako poszukiwanie znaczenia (K.I. Pargament) ..	29
2.4. Koncepcja religijności jako czynnika ukierunkowującego funkcyjono-	
wanie osobowości (Z. Chlewiński)	34
2.5. Religijność jako czynnik integrujący (R.A. Emmons)	38
3. Nowa perspektywa badań nad religijnością — koncepcja religijnego sys-	
temu znaczeń	45
3.1. Rola systemu znaczeń w wyjaśnianiu ludzkich zachowań	45
3.2. Specyfika religijnego systemu znaczeń	49
3.3. Koncepcja religijności jako systemu znaczeń (C.L. Park)	52
3.4. Komponenty religijnego systemu znaczeń	57

Rozdział II

JAKOŚĆ ŻYCIA W PERSPEKTYWIE PSYCHOLOGICZNEJ 63

1. Zainteresowanie jakością życia w naukach społecznych i medycznych ...	63
1.1. Geneza pojęcia jakości życia	63
1.2. Wymiary jakości życia w naukach społecznych	66
1.3. Specyfika jakości życia w naukach medycznych	69
2. Rozumienie jakości życia w psychologii	72
2.1. Subiektywny wymiar jakości życia	72
2.2. Hedonistyczne i eudajmonistyczne rozumienie jakości życia	75
2.3. Dobrostan psychiczny	78
3. Poznawcze i emocjonalne komponenty jakości życia i ich uwarunkowania ...	81
3.1. Dwa aspekty jakości życia i ich komplementarność	81
3.2. Wzajemne relacje poznania i emocji w jakości życia	86
3.3. Uwarunkowania jakości życia	89

4. Główne koncepcje i modele jakości życia w badaniach psychologicznych...	94
4.1. Sekwencyjno-czasowy model dobrostanu psychicznego (E. Diener i współpracownicy)	95
4.2. Model podtrzymywania szczęścia (S. Lyubomirsky, K.M. Sheldon, D. Schkade)	99
4.3. Cebulowa teoria szczęścia (J. Czapieński)	102
4.4. Transakcyjny model jakości życia (A. Zalewska)	105
4.5. Homeostatyczny model dobrostanu psychicznego (R.A. Cummins)	107
4.6. Model dobrostanu psychicznego (C.D. Ryff)	111

Rozdział III

ZALEŻNOŚCI MIĘDZY RELIGIJNOŚCIĄ A JAKOŚCIĄ ŻYCIA W RAMACH CZYNNIKÓW PSYCHOSPOŁECZNYCH

1. Regulacyjna rola religii w wymiarach zdrowia fizycznego i psychicznego	119
1.1. Przedmiotowy charakter oddziaływania	120
1.2. Podmiotowy charakter wpływu	123
2. Psychospołeczny charakter związków religijności i jakości życia	127
2.1. Relacje religijności z subiektywnym ujęciem jakości życia	127
2.2. Związki religijności z obiektywnymi miarami jakości życia	134
3. Psychospołeczne mediatory wpływu religijności na jakość życia	145
3.1. Przekonania egzystencjalne	145
3.2. Zasoby psychologiczne	150
3.3. Pozytywne emocje	152
3.4. Wsparcie społeczne	155
3.5. Praktyki prozdrowotne	159
4. W kierunku integracji — religijny system znaczeń w strukturze jakości życia	162
4.1. Oddziaływanie religijnego systemu znaczeń na życie ludzkie	162
4.2. Funkcje religijnego systemu znaczeń w sferze indywidualnej i społecznej jakości życia	169

Rozdział IV

STRATEGIA BADAŃ WŁASNYCH

1. Założenia teoretyczne i problem pracy	177
2. Cel badań i hipotezy badawcze	181
3. Narzędzia zastosowane w badaniach	186
3.1. Skala Religijnego Systemu Znaczeń (D. Krok)	186
3.2. Skala Centralności Religijności (S. Huber)	189
3.3. Skala Satysfakcji z Życia SWLS (E. Diener, R.A. Emmons, R.J. Larson, S. Griffin)	190

3.4. Skala Uczuć Pozytywnych i Negatywnych PANAS-X (D. Watson, L.A. Clark)	191
3.5. Skala Jakości Życia (R.A. Cummins)	193
3.6. Skala Dobrostanu Psychicznego (C.D. Ryff, C.L.M. Keyes)	194
3.7. Kwestionariusz Osobistego Profilu Sensu (P.T.P. Wong)	197
3.8. Kwestionariusz Orientacji Życiowej SOC-29 (A. Antonovsky)	199
3.9. Skala Samooceny SES (M. Rosenberg)	200
3.10. Berlińskie Skale Wsparcia Społecznego BSSS (U. Schulz, R. Schwarzer)	201
4. Procedura badań i osoby badane	202
4.1. Procedura prowadzonych badań	203
4.2. Charakterystyka osób badanych	203
5. Sposób opracowania wyników i analizy statystyczne	204

Rozdział V

ZWIĄZKI RELIGIJNOŚCI I HEDONISTYCZNEJ JAKOŚCI ŻYCIA W PERSPEKTYWIE CZYNNIKÓW PSYCHOSPOŁECZNYCH. WYNIKI BADAŃ	207
1. Czynniki socjodemograficzne a religijność, czynniki psychospołeczne i hedonistyczna jakość życia	208
1.1. Płeć a poziom religijności, czynników psychospołecznych i hedonistycznej jakości życia	208
1.2. Wiek a poziom religijności, czynników psychospołecznych i hedonistycznej jakości życia	212
1.3. Wykształcenie a poziom religijności, czynników psychospołecznych i jakości życia	215
2. Wzajemne powiązania religijności, czynników psychospołecznych i hedonistycznej jakości życia	220
2.1. Relacje religijnego systemu znaczeń i centralności religijności z jakością życia w ujęciu hedonistycznym	221
2.2. Związki religijnego systemu znaczeń i centralności religijności z czynnikami przekonaniowymi, osobowościowymi i społecznymi ..	234
2.3. Powiązania czynników przekonaniowych, osobowościowych i społecznych z hedonistyczną jakością życia	247
3. Rola mediatorów psychospołecznych w relacjach religijności i hedonistycznej jakości życia	276
3.1. Przekonania egzystencjalne jako mediator	278
3.2. Czynniki osobowościowe jako mediator	282
3.3. Czynniki społeczne jako mediator	284
4. Dyskusja wyników	289

Rozdział VI	
RELACJE MIĘDZY RELIGIJNOŚCIĄ A EUDAJMONISTYCZNĄ JAKOŚCIĄ ŻYCIA W RAMACH CZYNNIKÓW PSYCHOSPOŁECZNYCH. WYNIKI BADAŃ	301

1. Czynniki socjodemograficzne a eudajmonistyczna jakość życia	302
1.1. Płeć	302
1.2. Wiek	303
1.3. Wykształcenie	303
2. Związki religijności i czynników psychospołecznych z eudajmonistyczną jakością życia	304
2.1. Powiązania religijnego systemu znaczeń i centralności religijności z wymiarami jakości życia w perspektywie eudajmonistycznej	305
2.2. Relacje między czynnikami przekonaniowymi, osobowościowymi i społecznymi a eudajmonistyczną jakością życia	312
3. Funkcje mediatorów psychospołecznych w związkach religijności i eudajmonistycznej jakości życia	329
3.1. Przekonania egzystencjalne jako mediator	330
3.2. Czynniki osobowościowe jako mediator	334
3.3. Czynniki społeczne jako mediator	338
4. Dyskusja wyników	342

Rozdział VII	
RELIGIJNOŚĆ A OGÓLNA STRUKTURA JAKOŚCI ŻYCIA W KONTEKŚCIE MEDIATORÓW PSYCHOSPOŁECZNYCH. SYNTEZA WYNIKÓW I OGÓLNA DYSKUSJA	351

1. Strukturalne powiązania hedonistycznej i eudajmonistycznej jakości życia ..	352
1.1. Poznawczy wymiar hedonistycznej jakości życia a eudajmonistyczna jakość życia	352
1.2. Emocjonalny wymiar hedonistycznej jakości życia a eudajmonistyczna jakość życia	360
2. Poziom religijności a jakość życia i czynniki psychospołeczne	367
2.1. Analiza skupień dla religijnego systemu znaczeń i centralności religijności	368
2.2. Różnice w hedonistycznej jakości życia	370
2.3. Różnice w eudajmonistycznej jakości życia	373
2.4. Różnice w czynnikach psychospołecznych	375
3. Mediacyjny wpływ czynników psychospołecznych na relacje między religijnością i jakością życia — ogólny model	381
3.1. Analiza ścieżek dla wysokiej religijności	382

3.2. Analiza ścieżek dla umiarkowanej religijności	383
3.3. Analiza ścieżek dla niskiej religijności	385
4. Synteza i dyskusja wyników	388
ZAKOŃCZENIE	399
Bibliografia	407
Summary	459
Aneks	467
Contents	469